

Minne af Operan
Ann. Mari's
uppsförande i Åbo
våren 1897.

Till

Fruken Aina Holm
("Martha")

Högskolefunkt och tackfamt

af

Författaren.

Der tadellosen, utspjerskneten
Martha mit herzlichstem Danke

Jose Eibenschütz.

AKADEMIS BIBLIOTEK

Ann Mari.

Opera i 4 akt

af

Joh. Frid. Hagfors.

Musiken

af

José Eibenschütz.

Ann Mari

Opera 1 akt

Jonas Henrik

Musiken

Jonas Henrik

ÅBO,
Åbo Tidnings Tryckeri-Aktiebolag,
1897.

Personerna:

Ann Mari sopran.
 Martha, rik enka, hennes moder alt.
 Erik, korporal tenor.
 Adrian, rik arrendator bas.
 Karin, Ann Maris väninna sopran.
 Färm baryton.
 Soldater
 Landtfolk af båda könen.

Händelsen föregår i Österbotten en sommardag i slutet af juli 1808, någon tid efter slaget vid Lappo.

Scenen föreställer en festsmyckad gårdsplan. Till vänster ingången till boningshuset; i fonden ett staket med grind; till höger träd och buskar. I förgrunden at vänster ett bord framför en bänk.

Vid ridåns uppgång äro Karin och några andra flickor sysselsatta med slutförandet af platsens smyckaude med guirlander och blommor.

Scen I.

Karin och andra landtflickor.

Landtflickornas kör:

Och nu är gården smyckad
Med blommor och med blad!
Vår fest skall blifva lyckad,
Vår dag skall blifva glad!

Karin:

Ja „glad“ — så säga vi,
Men tro mig det ändå:
För stackars Ann Mari
Skall ej det blifva så!

Flickorna:

För „stackars Ann Mari“!
Hvad är det för ett tal!
Hon må väl lycklig bli,
Som gör ett sådant val;
Som får till äkta man
Den rike Adrian!

Karin:

Jag vill för er förtälja,
Hvad ej I veten än:
Hon har ej själf fått välja
Åt sig sitt hjärtas vän!
Ung Erik, som I kännen,
Han som i kriget gick,
Han var den rätte vännen,
Som hennes hjärta fick!

Men modern från sig stötte
Den ringa hyddans son,
Hans anbud hon bemötte
Med stolt förakt och hån:
I rikdom blott, hon tänker,
Kan mänskan lycklig bli;
Blott åt en rik hon skänker
Sin rika Ann Mari!

Det kostat tårefloder
För stackars Ann Mari:
Af maktspråk af sin moder
Hon Adrians måst bli.

Doek aldrig här i tiden
Med henne så det gått,
Om Erik uti striden
Ej hjältedöden fått!

Ty när det ryktet hunnit
Hit till vår tysta trakt,
Att Erik döden funnit,
Bröts hennes motstånd's makt:
Åt Adrian hon gifver
Sitt „ja“ på denna dag;
Förlofningsfest här blifver
Med fröjd i festligt lag!

Flickorna:

Ja, fröjd i festligt lag
Skall rådande här bli,
Men på sin glädjedag
Ej glädes Ann Mari,
Den stackars Ann Mari! — —

Karin:

Tyst, tyst; hon synes komma där!
Vi draga oss åt sidan här,
Att hon en stund ännu må ensam vara,
Tills här hon möter sina gästers skara!

Flickorna:

Den stackars Ann Mari!
(De draga sig åt sidan.)

Scen 2.

Ann Mari.

Ann Mari.

Mitt barndomshem, där förr jag lycklig var,
Men där jag mer ej någon glädje har,
I dag med blomsterkransar skönt man sirat:
Med fröjd nu firas min förlofningsfest,
Men ack, för mig ändå det varit bäst,
Om min begrafning man i stället firat!
Jordlivets fröjder jag ej mer vet af,
Sen Erik bäddats i en okänd graf,
Och jag ej ens den käre får begråta!
Hans minne blir för mig min enda tröst! — —
Du röda ros, som hvilat vid mitt bröst,
Mitt bröst med alla sina tankar tunga,
Du minner mig så mäktigt om den sång,
Som han, den käre, diktade engång —
Den sången vill jag ofta, ofta sjunga!

*En vildros så fager uppenbar har
Alt uppå så grönan en ängd,
Den rosen den allra skönsta var
Bland doftande blommars mängd!*

*Då kom där en vandrande ungersven,
Den strålände rosen han såg;
Och aldrig, ja aldrig i tiden sen
Den blomman har gått ur hans häg!*

*Hur gärna den rosen han brutit då
Och gömt henne ljust vid sin barm;*

*Men ack, han ej vågade göra så,
När så ringa han var och så arm!*

*O, hade som ringaste massa blott
Han varit den vildrosen när,
Eller om han som solstråle kyssa fått
Dagglären ur kalken så skär!*

*Men ack, blott en vandrande ungersven
Och så fattig och ringa han är!
Men rosen den fagra han minnes än,
Dess bild i sitt hjärta han bär!*
*(Sätter sig på bänken vid bordet. Lutar hufvudet mot
händerna.)*

Scen 3.

Ann Mari, Martha och Adrian.

Adrian:

(inträdande jämte Martha genom dörren från vänster)

God morgon, hulda ljuftva,
Du rara turturduftva!

Ann Mari:

(tuger)

Adrian:

(till Martha)

Festens dag är inne,
Men vid festligt sinne

Ann Mari ej är,
Fast hon festdräkt bär!

Martha:

Festens dag är inne;
Flickors dårskapssinne
Ej du tänke på!
Din hon är ändå!

Adrian:

(afsides)

Ja, min hon är, och jag till målet hunnit!
En seger skön i denna strid jag vunnit!
Vår lögn om Eriks död vi väl uppfunnit!

(till Ann Mari)

Skön Ann Mari,
Tag fatt uti
Din lefnads största lycka!

Martha:

Min Ann Mari,
Snart skola vi
Till lycklig brud dig smycka!

Ann Mari:

(afsides)

För Ann Mari
Är ren förbi
All lifvets fröjd och lycka!

Trio:

Ann Mari: { För Ann Mari
Är ren förbi
All lifvets fröjd och lycka!

Martha: { Min Ann Mari
Snart skola vi
Till lycklig brud dig smycka!

Adrian: { Skön Ann Mari,
Tag fatt uti
Din lefnads största lycka!

Adrian:

Tänk nu ej mera, Ann Mari,
På tid som är förliden!
Låt honom glömd för alltid bli,
Som fallit har i striden,
Ty aldrig mer
Du honom ser
Och ej hans minne fröjd dig ger!

Vet, jag om gods och gårdar rår,
Har mynt i mina fickor,
Och hvem som hälst till vif jag får
Af alla vackra flickor!
Men dig ändå
Jag tänker på,
Och dig skall jag till maka få!

I dag är dagen, Ann Mari,
Då inför människor alla
Du skall en fager fästmö bli
Och mig din fästman kalla!
På denna dag
Skall du som jag
Blott glädjas uti vämmers lag!

Martha:

Ja, bort med sura miner!
Ty glädjens sol nu skiner
Och hon, skall se i dag
Blott glada anletsdrag!

(Till Ann Mari)

Åt Adrian räck handen
Och mot din lycka le!

Adrian:

(afsidet)

I dag vi knyta banden,
Som gummans gull mig ge!

Ann Mari:

(röckande Adrian handen)

Min hand min moder skänkt dig,
Men hjärtat, som du tänkt dig,
Därmed till gifva få
Ej bortskänks så ändå!

Martha:

Se våra gäster redan
I festtåg komma där!

Ann Mari:

(afsidet).

De ana ej den svedan,
Som jag i hjärtat bär!
(Gästerna, landtfolk af båda könen, intåga från höger.)

Scen 4.

De förra. Landtfolk af båda könen.

Kör af landtfolk:

Vi samlats här till kärleksfest
Hos fästeparet unga!
För glädjen, som nu här är gäst,
Fly alla sorger tunga! —
Lyckönskande de sälla två,
Som vid hvarandras sida stå,
Vi glada toner sjunga! —
Ja, lyckans sol belysa må
Den väg de båda vandra,
Där ljuft och ledt de dela få
Ömt älskande hvarandra!

Adrian:

Jag tackar Er, god' vänner,
För er uppmärksamhet! — —

Martha:

Och nu vi vilja träda
I högtidsstugan in! . . .
Se så, nu in, jag beder! —
Men lästeparet först!

Adrian:

(till Ann Mari)

Räck mig din hand, du kära! — —
Du tvekar!

Martha:

(strängt)

Ann Mari!

Ann Mari:

(afsidet)

Skall jag det kunna bära!
(räcker handen åt Adrian).

Adrian:

Se så, nu vandra vi!

(Alla gå in i boningsluset, Adrian och Ann Mari i spetsen.)

Kören:

Ja lyckans sol belysa må
Den väg de båda vandra,
Där ljuft och ledt de dela få,
Ömt älskande hvarandra!

Intermezzo.

Scen 5.

Erik.

Erik:

(förklädd till tiggare, bärande på ryggen en påse, som innehåller hans kask.)

Ack, Ann Mari, det är då sant ändå,
Hvad ryktet om dig sagt! Jag säg dig gå
Med den fördömde skurken hand i hand! — —
Vid honom knyts du fast med guldets band!

Mins du den dag,
Då du och jag
Först goda vänner blefvo:
Då våra namn i björkens stam
Invid hvarann vi skrefvo?

Mins du den dag,
Då du och jag
Vår kärlek först bekände
Och då den första kyssens öld,
Ljufv våra läppar brände?

Mins du den dag,
Då du och jag
Hvarandra trohet svuro
Och ord om „kärlek, som ej dör“
På våra läppar baro?

Ack nej, ack nej,
Det har du glömma hunnit!
Du minnes ej
Den sälla tid, som svunnit!
Du minnes ej, att mig du gaf ditt hjärta,
Du minnes ej, att mig du trohet svor!
Men jag, jag mins det, fast du ej det tror,
Jag mins det med en outhärlig smärta!

Alt sen vi skildes, har en dag ej gått,
Då ej jag tänkt på dig!
Ack blott för din skull krigarns tunga lott
Har blifvit lätt för mig!
För din skull främst jag stridit som en man;
På Lappos slätt, när striden hetast brann,
Du eldade min håg!
Nu ödet fört min väg till hemmets trakt,
Nu står jag här uti din närhet åter!
Men du åt mig en gränslös smärta bragt:
Mitt hjärta blöder och mitt öga gråter!
Din trohet har du svikit, falska mö! — —
O, hvarför fick jag ej i striden dö! — —

Men blef du icke min ej skall du håller
Bli hans, som nu invid din sida står!
Ty gods och lif för honom nu det gäller,
Och jag från dig den skurken taga får!

(Går till dörren och ser försiktigt in)

Ja, nu med fröjd i sinne
Festskålen dricken ut!
Snart är den stunden inne,
Då glädjen tager slut! — —

Nu komma de
Hit ut kanske? . . .
Ja riktigt! Nu det gäller!
En korporal vid Döbelns kår
Ej nånsin modet fäller!

*(Drar sig något åt vänster. Martha, Ann Mari, Adrian
och gästerna komma ut ur boningshuset.)*

Scen 6.

*Erik, Martha, Ann Mari, Adrian och Landt-
folk. Senare En yngling.*

Adrian:

Se här vi fått hit till vår fest
Också en tiggare till gäst! —
Du okänd är på trakten här,
Säg hvarifån du kommen är?

Erik:

Jag är armodets sorgsne son,
Som hemlös irra får;
Jag vet ej, hvar jag kommer från,
Ej håller, hvart jag går!

Adrian:

Ett sällsamt tal! —
Men lika godt;
I dag ock skämt jag tål!

Hit en pokal!
Ett rågadt mått!
Drick nu min fästnös skål! —

(En pokal bäres fram)

Räck tiggarn drycken, Ann Mari,
Min lilla hjärtanskär!

(Ann Mari räcker pokalen åt Erik.)

Erik:

Ni sköna brud, skall lycklig bli:
Er skål jag dricker här!

(dricker ur pokalen)

Och nu ej bättre sätt jag vet
Att visa Er min tacksamhet,
Än att jag sjunger här en sång,
Som jag som barn har lärt engång.

Kören:

Lät höra, ja lät höra!
Men glad den vara bör!

Erik:

Jag vill mitt bästa göra,
Att glädjen ej jag stör!

Ballad:

*En jungfru så fager på höganloftsbro —
Den älskog vilja vi berömma! —
En ungersven skänkte sitt hjärta och sin tro —
Allra kärasten min, ack aldrig jag kan dig förglömma!*

*De gingo tillsammans i rosendelund —
Den älskog vilja vi berömma! —
„I krig jag bortdrager, nu är vår afskedsstund!“ —
Allra kärasten min, ack aldrig jag kan dig förglömma!*

*„Och drager du bort, så förglöm icke mig“ —
Den älskog vilja vi berömma! —
„Jag väntar dig troget, jag sviker aldrig dig!“ —
Allra kärasten min, ack aldrig jag kan dig förglömma!*

*Och ungersven drog i den blodiga lek —
Den älskog vilja vi berömma! —
Och tappert han stridde, men jungfrun honom svek!
Allra kärasten min, ack aldrig jag kan dig förglömma!*

*Och ungersven vänder till hemmet igen —
Den älskog vilja vi berömma! —
Han finner, stolts jungfrun hon har en annan vän! —
Allra kärasten min, ack aldrig jag kan dig förglömma!*

*Och svennen förbannar sin trolösa mö —
Den älskog vilja vi berömma! —
„Du osäll må lefva och osäll må du dö!“ —
Allra kärasten min, ack aldrig jag kan dig förglömma!*

(Vid sångens slut höres sorl och mummel bland de närvarande samt utrop sådana som: „Det var inte någon glad visa, det.“ — Erik har under sången förstulet observerat Ann Mari, som lyssnat med stigande uppmärksamhet och vid slutet af sången faller halft afödnad i armarne på Karin och några andra i närheten stående väninnor.)

*En yngling:**(kommer inspringande från höger, genom gränden)*

Soldaterna ha kommit till byn, soldaterna
 ha kommit till byn! De kommo för en stund
 sedan, och generalen är med! Och de sade,
 att om en stund marschera de vidare!

*(Alla uttrycka sin förvåning medels åbärder och utrop,
 Ann Mari hämtar sig.)**Adrian:**(till Martha)*

Om Erik där är med,
 Har djäfvuln stört vår plan!

Martha:

Då får han det besked,
 Som han att få är van!

*Adrian:**(afsidet)*

Men om de nu känna det andra, det
 andra . . . !

*Erik:**(afsidet)*

Ren snart du din skurk får till skampålen
 vandra!

*Ann Mari:**(afsidet)*

Ack Erik, Erik är dock ej bland dem!
 Han kommer aldrig, aldrig mera hem!

Kören:

Se där, se där soldater,
 Det här var för oss nytt!

*Erik:**(afsidet)*

De präktiga kamrater
 Min order punkligt lydt! —
 Nu blir här något annat,
 Än menlös älskogsfest! —

Adrian:

Det här är rent förbannadt!
 Nu djäfvuln är vår gäst!

Scen 7.*De förra. Soldater och Färm.**Soldaterna:**(intåga, anförda af Färm, hälsa gladt åt höger och vänster,
 ställa sig i position och sjunga)*

Kring Finlands stolta tana
 Som trogen vakt vi stå!

Framåt på ärans bana
I fädrens spår vi gå!
Hvar plog vi glade smida
Till svärd för kraftfull hand,
Ty nu det gäller strida
För kung och fosterland!

Kring Finlands stolta fana
Som trogen vakt vi stå,
Och blöda är vår vana
Och segra likaså!
Må kriget åt oss bädda
Vår graf på hemmets strand,
Blott friheten vi rädda
Åt älskadt fosterland!

Adrian:

Vi hälsa Er, soldater,
Välkomna till oss här! . . .
Pokaler hit!

(Pokaler kringbäras åt soldaterna.)

Erik:

(afsides till soldaterna)

Kamrater,
Just han den skurken är!

Soldaterna:

Pokalen lät oss tönna,
Så länge strupen täl!
Vi alla sorger glömma,

När drufvans salter strömma,
Och dricka glädjens skål!

Och när vi muntert dricka
Af vin ett rågadt mål,
Vi dristigt kring oss blicka,
Och hvar vi se en flicka,
Vi dricka hennes skål!

Färm:

Ja, skål, I tärnor små!
I dagens strid,
I nattens frid
Blott Er vi tänka på!

(Soldaterna sprida sig bland de öfriga.)

Adrian:

En munter fyr du tyckes mig!

Färm:

Ja, det kan jag försäkra dig,
Att hur jag lefver, tills ja dör,
Jag alltid är vid godt humör!

*Visa *).*

En slant och en riksdaler
I går min kassa var:

*) Orden delvis ur en gammal soldatvisa.

Riksdalern den fick krogen,
Men slanten har jag kvar!

Skänkflickan och värdinnan
De ropte båda „ack!“
Den ena, då hon såg mig,
Den andra, då jag drack!

Och fast jag nu i fickan
Har blott en enda slant,
Jag är så glad i hägen
Och står nog på min kant!

Erik:

(till Färm)

Färm, ställ så till att ensam här
En stund jag blir med flickan där!

Färm:

Vi längta i vårt sinne,
Godt folk, att få en dans!
På stugans golf därinne
Skall dansen gå med glans:
Dit in altså,
I flickor små —
Snart misten I er sans!

Kören:

Ja låt oss dansen tråda,
Och det med pomp och ståt!

Adrian:

(till Ann Mari)!

Vi gå ock in, vi båda!

Ann Mari:

(lösger sig från Adrian)

Jag kommer efteråt!

*(Alla utom Ann Mari och Erik gå in i boningshuset —
Adrian samspråkande med Martha.)*

Scen 8.

Ann Mari och Erik.

Ann Mari:

Sällsamme främling, säg mig, hvem du är!
Du är ej den, du ger dig nt att vara!
Är det ej sant?

Erik:

Jag vill Er gärna svara:

*Men ack, blott en vandrande ungersven,
Och så fattig och ringa han är!
Men rosen den fagra han minnes än,
Dess bild i sitt hjärta han bär!*

Ann Mari:

(faller Erik om halsen)

Erik, Erik, det är du!

Erik:

(stüler henne ifrån sig samt bortkastar förklädnaden)

Ja, Erik är mitt namn,
Men hvem är du,
Som flyger i min famn?
Jag dig ej känner!
Densamme än i dag
Jag är som då,
När Ann Mari och jag
Än voro vänner! —
Men hon, som var mig kär,
För mig är död,
Och släckt för alltid är
Min kärleksglöd!

Ann Mari:

O Erik, säg ej så,
Du älskade, du kära!

Erik:

Gå, falska tärna, gå!
Jag tål dig mig ej nära!
Gå till din hjärtanskär,
Som väntar dig därinne,
Och lät mig stanna här
Med hatet i mitt sinne!

Ann Mari:

O, hör mig, Erik, hör!
Du orättvis nu är:

Ty han, som nu du menar,
Är ej min hjärtanskär!
Jag hatar honom, jag —
Det vet du nog så väl —
Så högt som dig jag älskar
Ur djupet af min själ! —
Tro mig, jag har ej felat
Och svek hos mig ej fanns:
Min egen moder velat
Mig tvinga att bli hans!
Du funnit — så man sade —
Din död på ärans fält,
Där modigt du dig hade
I främsta ledet stält!
Men Gud ske lof och ära,
Du lefver, lefver än!
Och du är här min kära,
Min egen hjärtevän! —
Du kom i rätta stunden,
Du än mig rädda kan
Ifrån att blifva bunden
Vid denne usle man!

(Härunder har Erik tagit kasken på sig.)

Erik:

Stå vakt mot lögnens makt;
Säg sanning, Ann Mari!

Ann Mari:

Hvart ord, som här jag sagt,
Fins endast sanning i!

Erik:

(ser Ann Mari i ögonen)

O, låt mig se! — Ack nej,
Den blicken ljuger ej! — —
Mitt tvifvel från mig vikit:
Du håller än mig kär!
Du har mig icke svikit,
Min trogna brud du är!

Båda:

O hvilken glädje, hvilken lycka
Att vid din sida stå igen!
Hvad sällhet att igen få trycka
Intill sitt bröst sitt hjärtas vän!
Väl onda makter ville skilja
För alltid från hvarann oss två,
Men det var dock Allfaders vilja,
Att vi hvarandra skulle få!

Erik:

När snart igen jag drar i striden
För kung och fosterland, jag vet . . .

Ann Mari:

Du vet, att jag då under tiden
Dig vänta skall med trofasthet! —
När lämnar du mig, Erik, åter?

Erik:

Ren om en stund vår rast är all,
Och då framåt det bära skall! —
Men du ju ej däröfver gräter!

Ann Mari:

Jag gräter ej. — Men när du gått,
De åter efter gammal vana
Mig plåga jämt!

Erik:

Sörj ej, din lott
Är sällare, än du kan ana! — —
De komma där!

Scen 9.

De förra, Adrian och Martha. — Något senare Kören och soldaterna med Färm.

Adrian:

(uträdande jämte Martha ur boningsluset)

Hvad sade jag! Han står hos henne där!

Martha:

Än sen! Är det väl han som råder här!

Kvartett:

Ann Mari: { Nu är den stunden inne.
Då det skall afgjort bli,
Om nänsin i sitt sinne
Mer glädes Ann Mari!

Martha: { Nu är den stunden inne,
Då alt skall afgjort bli:
Då mer ej ege sinne
Det fins hos Ann Mari!

Erik: { Nu är den stunden inne,
Då han skall störtad bli
Med djäfvuln i sitt sinne,
Och fri är Ann Mari!

Adrian: { Nu är den stunden inne,
Då alt skall afgjort bli;
Jag fröjdas i mitt sinne,
Ty min är Ann Mari!

Adrian:

Du kommit, Erik, du också
Att önska lycka åt oss två,
Åt Ann Mari och mig!

Erik:

Att önska lycka hit i dag
Jag kom, men dock lyckönskar jag
Blott Ann Mari, ej dig!

Adrian:

Jaså, och kan jag våga
I ödmjukhet här fråga,
Hvarför ej jag är värd
En sådan hyllningsgård?

Erik:

Därför, att du din usling är —
Godt folk, hör hvad jag säger här! —
En skurk, en landsförrädare!

Adrian:

Håll munnen, fräcke snädare!

Erik:

Se se, hur blek den skurken plötsligt blef,
När min beskyllning ljöd uti hans öra!
Bind honom väl! Han får ej fri sig göra!

(Soldaterna binda Adrian)

Och Färm, läs ordern upp, så få de höra,
Hvad han är värd, den „rike Adrian“!

Färm:

(framtager ett papper och uppläser häktningsordern)

„Arendatorn Adrian Persson i Sjövik fast-
tages för att inför krigsrätt stända ansvar för
det att han, såsom af uppsnappade bref fram-
går, lämnat viktiga meddelanden åt fienden.

von Döbeln
general.“

Kören:

En landsföredare! —
Förbannad må vara
Den lott du skall få!

Förbannad ock marken
Din fot trampar på!
Förbannad den kvinna,
Som lifvet dig gaf!
Förbannad din vagga,
Förbannad din graf!

Ann Mari:

(Cycker till sig Eriks svärd, som hon vill sätta i Adrians bröst, men hindras därifrån af Erik)

Ett lif, det uslaste, som fanus,
Må nu med oss här släckas!

Erik:

Håll upp! Med sådant blod, som hans,
Får ej det svärdet fläckas! — —
Nu fören honom bort,
Han skall för krigsrätt ställas!
En dom så skarp som kort
Skall öfver honom fällas!

Adrian:

Ni mig förbannat; så det roar Er!
Men jag åt Er och alt ert pjoller ler!
(Soldaterna med Adrian och åtsjöfda af folket gå åt höger.)

Scen 10.

Ann Mari, Martha och Erik.

Ann Mari:

Och åt en sådan man du velat,
Min moder, ge ditt eget kött och blod!

Martha:

Ja, väl jag inser nu, hur jag har felat! —
Men jag, jag trodde, att han var så god!
Och endast på din lycka har jag tänkt. — —
Förlåten, mina barn, att Er jag kränkt!

Ann Mari och Erik:

Det skall förlåtet bli,
Ty kärlek alt förlåter!
All sorg är nu förbi:
Mot oss ler lyckan åter!

Martha:

Må Gud, som leder alla mänskoöden,
Uti sin nåd välsigna ert förbund!

(Ann Mari och Erik knäböja för henne)

Hvarandra älsken troget intill döden!
Det är er lefnadslyckas bästa grund!

(En strådrummet höres på afstånd)

Erik:

Hör stridstrumpeten skallar,
Vår rastetid var kort!
Mig fosterlandet kallar
Ifrån din sida bort.
Dock smärta åt mitt sinne
Skilsmessans stund ej ger:
Du vörda skall mitt minne,
Om ej jag kommer mer!

Ann Mari och Erik:

Jag (du) vörda skall ditt (mitt) minne,
Om ej du (jag) kommer mer!

Erik:

I stridens vilda hvimmel
Jag tänka skall på dig!
Ren här på jord en himmel
Du ljufva, skänker mig!
Din kärlek mig bedärrar,
Du hälften af min själ!
Vi skiljas utan tårar;
Färväl, färväl, färväl!

Ann Mari och Erik:

Vi skiljas utan tårar:
Färväl, färväl, färväl!

(Afskedsomfamningar. Erik går åt höger.)

Scen II.

*Ann Mari och Martha. Senare Karin och
Kören.*

Martha:

I skildeas utan tårar;
Men fast ej ögat gret,
Så greto edra hjärtan;
Ty tung är afskedssmärtan.
Af tröst den icke vet!

Ann Mari:

(Visa i folkton)

Visst bär jag uti hjärtat
En sorg så tung och stor;
Visst har det djupt mig smärtat,
När vännen från mig for!

Dock vill jag icke gräta,
Ty hoppet säger så:
De trogna vänner säta
Hvarann än skåda få!

Och faller han i striden
För kung och fosterland;
Och aldrig mer i tiden
Han trycka skall min hand!

Jag utan bitter smärta
Far met, hvad ödet bjöd,
När han, som fick mitt hjärta,
Fått dö en hjältes död!

Karin:

Af en soldat jag höra fick,
Att ren om några ögonblick
Krigshären, som sig satt i gång
Med glad musik och munter sång,
Fortsätter marschen här förbi! — — —
Hur är det med dig, Ann Mari?

Ann Mari:

(faller Karin om halsen)

Ack, kära Karin, jag är hans!

Martha:

Ej lyckligare fästmo fans!

Kören:

Ja, Ann Mari, hon blef ändå
I dag en lycklig brud!
Gud gifve det att snart hon må
Stå klädd i bröllopsskrud!

Ann Mari:

På mig, på oss vi nu ej skola tänka,
När Finlands söner kämpa för sitt land!
Åt dem en tacksam tanke må vi skänka,
Och bedja fädrens gud i nåder läuka
Alt till det bästa med sin allmacts hand!

(Alla böja knä.)

Kör:

(a capella)

Evige gud, du som lifvet och döden
Håller uti din allsmåktige hand!
Dig vi tillbedja: i motgången, nöden
Skydda vårt älskade fädernesland!
Hör oss, o evige, evige gud!

När kören slutat, höras de första svaga tonerna af „Björneborgarnes marsch“; alla stiga upp under utrop: „de komma! de komma!“ och ställa sig att se på det förbigående tåget. Tonerna växa i styrka och snart tågar krigshären öfver scenen, bakom fondstaketet. Främst går musiken, så kommer general von Döbeln, ridande på en brun häst, och efter honom följa krigarne till fots. Bland dessa befinner sig å en framskjutande plats Erik; öfven Adrian, bunden och bevakad af två soldater, är med i tåget. Döbeln saluterar med sin värja och folket hurrar. När Erik tågar förbi, hälsar han innerligt på Ann Mari, som upprörd besvarar hälsningen. När tåget är slut, faller Ann Mari på knä och förblir i denna ställning med hopknäpta händer och blicken uppåt riktad, tills

Ridån går ned.

